CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Historia**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	MHIP-R0-100, MHIP-R0-200, MHIP-R0-300, MHIP-R0-400
Termin egzaminu:	11 czerwca 2025 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.
Gdy wymaganie dotyczy zakresu podstawowego dopisano (PP), a gdy zakresu rozszerzonego szkoły ponadpodstawowej – dopisano (PR).

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania określone w podstawie programowej[1]	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 2) charakteryzuje etapy ekspansji Rzymskiej. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: A
Przykładowe uzasadnienie: Na planie ukazanym w źródle 2. przedstawiono bitwę między wojskami rzymskimi a wojskami kartagińskimi. Wojowników rzymskich widać na płaskorzeźbie oznaczonej literą A – charakterystyczne uzbrojenie. [Na płaskorzeźbie B ukazano wojowników perskich, tzw. nieśmiertelnych, którzy nie brali udziału w bitwie zilustrowanej na planie].

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymagania ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Zdający: 2) charakteryzuje etapy ekspansji Rzymskiej. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną.

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019)

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
D

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	III. Świat starożytnych Greków. Zdający: 1) porównuje organizację społeczeństwa Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich *poleis*. (PP) 3) ocenia funkcjonowanie demokracji w Atenach czasów Peryklesa. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: zwolennikiem

Przykładowe uzasadnienie: Autor w cytowanym fragmencie wychwala zalety arystokracji i krytykuje demokrację – oligarchia zaś to ustrój, w którym rządzą nieliczni (arystokracja).

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej […]. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	III. Świat starożytnych Greków. Zdający: 4) wyjaśnia specyfikę kultury hellenistycznej. (PR)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do treści wybranego źródła.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: fragment A

Przykładowe uzasadnienia:

- W tym fragmencie znajdują się informacje pozwalające na chronologiczne umieszczenie opisywanych tam zjawisk na przełom IV i III w. p.n.e. – a więc okres hellenistyczny.
- Opisane w tym fragmencie cechy kultury, np. synkretyzm religijny, inspiracje kultury greckiej kulturą Wschodu, wskazują na okres hellenistyczny.

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	III. Świat starożytnych Greków. Zdający: 4) rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	VI. Europa wczesnego średniowiecza. Zdający: 2) charakteryzuje ideę cesarstwa karolińskiego i porównuje ją z ideą cesarstwa Ottonów. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – za sformułowanie dwóch argumentów zawierających odwołanie do miniatury.
1 pkt – za sformułowanie jednego argumentu zawierającego odwołanie do miniatury.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe argumenty

- Władza pochodzi od Boga (Chrystus podtrzymujący koronę) – władca jest namiestnikiem Chrystusa na ziemi, sprawuje władzę w jego imieniu.
- Atrybuty władzy monarchy – miecz i włócznia – są podtrzymywane przez świętych (postaci w szatach duchownych i z aureolą nad głowami).

Zadanie 5.1. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 1) wyjaśnia uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I […]. (PP)

Zasady oceniania
2 pkt – za podanie jednego podobieństwa i jednej różnicy między opiniami.
1 pkt – za podanie jednego podobieństwa albo jednej różnicy między opiniami.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Podobieństwo:
W obu tekstach zwrócono uwagę, że książę Polan nie zdecydował się na przyjęcie chrześcijaństwa z pobudek wewnętrznych, tylko dla osiągnięcia korzyści.

Różnica:
Autor źródła 1. wskazuje, że Mieszko przyjął chrzest dla osiągnięcia osobistej korzyści, natomiast autor źródła 2. Wskazuje na motywy polityczne tej decyzji.

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 1) wyjaśnia uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I […]. (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Przemyślidzi

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 1) wyjaśnia uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli […] Bolesława Chrobrego; 2) opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.

0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie

Przykładowe uzasadnienie: W źródle 1. jest mowa o Bolesławie Śmiałym [Szczodrym], który popadł w konflikt z biskupem Stanisławem, co zakończyło się dla niego utrata tronu. Na mapie natomiast przedstawiono granice Królestwa Polskiego za panowania Bolesław Chrobrego, o czym świadczy obecność w tych granicach m.in. Milska i Łużyc.

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Zdający: 1) wyjaśnia uwarunkowania powstania państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli […] Bolesława Chrobrego; 2) opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź poprawną.

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kraków

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XII. Polska w XIV i XV w. Zdający: 2) charakteryzuje rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając […] rozwój przywilejów szlacheckich; 3) wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami […] w XIV i XV w. (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1.– P; 2. – P

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XVIII. Państwo polsko-litewskie w czasach ostatnich Jagiellonów. Zdający: 1) opisuje zmiany terytorialne państwa polsko-litewskiego i charakteryzuje jego stosunki z sąsiadami w XVI w. (PP) 1) ocenia rozwiązanie problemu państw zakonnych w Prusach i Inflantach. (PR) XX. Pierwsze wolne elekcje i ich następstwa. Zdający: 2) charakteryzuje działania Stefana Batorego w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej. (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A – Albrecht Fryderyk Hohenzollern
B – Albrecht Hohenzollern

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XVIII. Państwo polsko-litewskie w czasach ostatnich Jagiellonów. Zdający: 1) opisuje zmiany terytorialne państwa polsko-litewskiego i charakteryzuje jego stosunki z sąsiadami w XVI w. (PP) 1) ocenia rozwiązanie problemu państw zakonnych w Prusach i Inflantach. (PR) XX. Pierwsze wolne elekcje i ich następstwa. Zdający: 2) charakteryzuje działania Stefana Batorego w zakresie polityki wewnętrznej i zagranicznej. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1 – F; 2 – F

Zadanie 9.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok […]; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. Zdający: 1) omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne w Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do źródła.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Tak
Przykładowe uzasadnienie: Tzw. śluby lwowskie króla Rzeczypospolitej Jana Kazimierza dotyczyły zawierzenia Polski pod opiekę Matki Bożej i obietnicę poprawy losy najbiedniejszych warstw społecznych, co jest widoczne w cytowanym tekście – obranie Matki Bożej za patronkę Polski i zobowiązanie poprawy losu pospólstwa.

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok […]; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. Zdający: 1) omawia konflikty wewnętrzne i zewnętrzne w Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII w. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie okoliczności.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Jan Kazimierz ogłosił ten dokument w trakcie najazdu szwedzkiego (tzw. potopu), kiedy większość terytorium Królestwa Polskiego dostała się pod okupację wojsk szwedzkich.

Zadanie 10. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XVIII. Państwo polsko-litewskie w czasach ostatnich Jagiellonów. Zdający: 3) omawia polską specyfikę w zakresie rozwiązań ustrojowych, struktury społecznej i modelu życia gospodarczego […]. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – za sformułowanie dwóch argumentów.
1 pkt – za sformułowanie jednego argumentu.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowe argumenty

- O tym, ze słup pochodzi z czasów unii polsko-saskiej świadczą umieszczone na nim herby Rzeczypospolitej i Królestwa Saksonii.
- Dowodem na to, że słup został wybudowany w czasach unii polsko-saskiej świadczy umieszczona na nim data 1725.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXIV. Europa w dobie oświecenia. Zdający: 3) charakteryzuje procesy modernizacyjne w państwach sąsiadujących z Rzecząpospolitą Obojga Narodów. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy poprawne wskazania.
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1.– F; 2. – F; 3. – P

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej […]. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXIX. Epoka napoleońska. Zdający: 2) przedstawia przykłady zaangażowania się Polaków po stronie Napoleona, z uwzględnieniem Legionów Polskich we Włoszech; 3) charakteryzuje genezę, ustrój i dzieje Księstwa Warszawskiego. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: przed
Przykładowe uzasadnienie: Medal został wybity na upamiętnienie traktatów pokojowych w Tylży zawartych 1807 roku między Napoleonem i carem Aleksandrem I z jednej strony, oraz między Napoleonem a królem Prus z drugiej strony. Cytowany rozkaz dotyczy wyprawy Wielkiej Armii Na Rosję z 1812 roku, o czym świadczy m.in. określenie „druga wojna polska”.

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXXI. Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848. Zdający: 1) charakteryzuje sytuację polityczną, społeczno-gospodarczą i kulturową Królestwa Polskiego, ziem zabranych, zaboru pruskiego i austriackiego. (PP) 3) opisuje następstwa Wiosny Ludów na ziemiach polskich. (PR)

Zasady oceniania

2 pkt – za dwie prawidłowe odpowiedzi.
1 pkt – za jedną prawdziwą odpowiedź.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1 – B
2 – A

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXXI. Ziemie polskie i ich mieszkańcy w latach 1815–1848. Zdający: 2) wyjaśnia genezę powstania listopadowego i opisuje jego następstwa; 3) opisuje działania władz powstańczych, […]. (PP) XXXII. Powstanie styczniowe i jego następstwa. Zdający: 1) wyjaśnia genezę powstania styczniowego i opisuje jego następstwa; 2) opisuje działania władz powstańczych (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do źródła i własnej wiedzy.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie: Podczas powstania styczniowego ustanowiono herb trójdzielny (orzeł, pogoń i archanioł Michał) – moneta przedstawia herb ustanowiony podczas powstania listopadowego (orzeł, pogoń).

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXXV. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX w. Zdający: 2) porównuje zmiany zachodzące w sytuacji społeczno-gospodarczej w trzech zaborach; 3) charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców. (PP)

Zasady oceniania

1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do obu źródeł.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: A
Przykładowe uzasadnienie: W źródle 1. opisano założenia polskiego pozytywizmu – zaniechanie walki zbrojnej na rzecz pracy organicznej i wzmacniania substancji ekonomicznej narodu. Do tego samego programu nawiązuje ilustracja A, stanowiąca stronę tytułowa regulaminu polskiej fabryki wydana dla polskojęzycznych robotników.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	XXXII. Powstanie styczniowe i jego następstwa. Zdający: 1) wyjaśnia genezę powstania styczniowego […]. (PP)

Zasady oceniania

2 pkt – za odpowiedź poprawne podane nazwisko polityka i wyjaśnienie.
1 pkt – za odpowiedź poprawne podane nazwisko polityka lub wyjaśnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwisko polityka: [Aleksander] Wielopolski
Przykładowe wyjaśnienie: Aleksandrowi Wielopolskiemu nie udało się rozładować napiętej sytuacji, ponieważ ogłoszona przez niego branka doprowadziła ostatecznie do wybuchu powstania styczniowego, którego chciał uniknąć.

Zadanie 17.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XXXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX w. Zdający: 2) przedstawia reformy wewnętrzne w państwach zaborczych w II połowie XIX i na początku XX w. (PR)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź zawierającą poprawne uzasadnienie.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź:
Założenia organizacji opisanej w źródle 2. przewidywały działania na rzecz wzmocnienia niemieckiej obecności m.in. w Wielkopolsce, nasilenie polityki osadnictwa niemieckiego i germanizacji. Przejawem takiej polityki było wznoszenie pomników niemieckich przywódców w miastach polskich na terenie zaboru pruskiego.

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XXXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX w. Zdający: 2) przedstawia reformy wewnętrzne w państwach zaborczych w II połowie XIX i na początku XX w. (PR)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Hakata [Niemiecki Związek Marchii Wschodniej]

Zadanie 18.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XLI. Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Zdający: 2) przedstawia postanowienia konferencji pokojowej w Paryżu dotyczące Polski. (PP) XLII. Dzieje polityczne II Rzeczypospolitej. Zdający: 3) ocenia wpływ […] Romana Dmowskiego […] na kształt II Rzeczypospolitej […]. (PR)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
[Roman] Dmowski

Zadanie 18.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XXXIX. Europa i świat po I wojnie światowej. Zdający: 2) przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego […] (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
traktat wersalski

Zadanie 19.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XLV. Świat na drodze do II wojny światowej. Zdający: 4) wyjaśnia genezę paktu Ribbentrop-Mołotow i przedstawia jego postanowienia. (PP) XLVI. Wojna obronna Polski w 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Zdający: 4) przedstawia podział ziem polskich między okupantów. (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do mapy i własnej wiedzy.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie: Zgodnie z ustaleniami paktu Ribbentrop-Mołotow granica strefy wpływów niemiecko-sowieckiej miała przebiegać m.in. na linii Wisły, na mapie granica przebiega wzdłuż rzeki Bug, czyli na podstawie traktatu o granicach z 28 września 1939 r.

Zadanie 19.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	XLIII. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Zdający: 1) charakteryzuje przemiany […] gospodarcze w II Rzeczypospolitej […]. (PR)

Zasady oceniania
2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy poprawne wskazania.
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1.– P; 2. – P; 3. – F

Zadanie 20. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	LVI. Stalinizm w Polsce i jego erozja. Zdający: 3) charakteryzuje przejawy odwilży popaździernikowej. (PR)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem zawierającym odwołanie do źródła.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Rozstrzygnięcie: Nie
Przykładowe uzasadnienie: Wiersz stanowi przykład poezji socrealistycznej i jest pochwałą (panegirykiem) polskiego dyktatora epoki stalinizmu Bolesława Bieruta. Odwilż październikowa z 1956 roku charakteryzowała się potępieniem czasów stalinowskich i przywódców tamtego okresu.

Zadanie 21. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	LI. Świat po II wojnie światowej. Początek zimnej wojny. Zdający: 2) wyjaśnia genezę zimnej wojny […]; 3) omawia proces sowietyzacji państw Europy Środkowo-Wschodniej. (PP)

Zasady oceniania

3 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie przesłania rysunku wraz z interpretacją dwóch elementów graficznych oraz przedstawienie kontekstu historycznego.

2 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie przesłania rysunku wraz z interpretacją dwóch elementów graficznych bez przedstawienia kontekstu historycznego ALBO za prawidłowe wyjaśnienie przesłania rysunku wraz z interpretacją jednego elementu graficznego oraz przedstawienie kontekstu historycznego.

1 pkt – za prawidłowe wyjaśnienie przesłania rysunku wraz z interpretacją jednego elementu graficznego bez przedstawienia kontekstu historycznego.

0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Źródło jest przykładem propagandy radzieckiej z okresu zimnej wojny. Związek Radziecki jest ukazany pozytywnie, jako państwo miłujące pokój (gołąbki pokoju) i wspierające państwa regionu (w tle odbudowane Stare Miasto w Warszawie z kolumną Zygmunta, Pałac Kultury i Nauki jako dar ZSRR). Stany Zjednoczone są ukazane negatywnie jako państwo niosące innym w ”darze” wojnę, i inne nieszczęścia. Karykatura została opublikowana w trakcie wojny w Korei, w którą oba mocarstwa były zaangażowane.

Zadanie 22. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej […]; II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	LIII. Przemiany cywilizacyjne na świecie. Zdający: 2) analizuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej; 3) charakteryzuje zjawisko „rewolucji obyczajowej” i ruchów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń 1968 r. (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za odpowiedź poprawną.
0 pkt – za odpowiedź błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
B

Zadanie 23. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	LVIII. Dekada 1981–1989. Zdający: 1) wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego specyfikę oraz społeczne, gospodarcze i polityczne skutki. (PP)

Zasady oceniania
1 pkt – za prawidłowe uzasadnieniem zawierającym odwołanie do źródła.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Przykładowe uzasadnienie: karykatura przedstawia wronę, co jest prześmiewczym nawiązaniem do Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego. Organ ten został utworzony wraz z ogłoszeniem 13 grudnia 1981 r. stanu wojennego przez Wojciecha Jaruzelskiego. Przedstawiona wrona satyrycznie nawiązuje również do I sekretarza KC PZPR gen. Wojciecha Jaruzelskiego.

Zadanie 24. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) […] ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego.	LVII. Polska w latach 1957–1981. Zdający: 3) rozpoznaje najważniejsze postacie „Solidarności” (z perspektywy ogólnopolskiej i lokalnej). (PR) LVIII. Dekada 1981–1989. Zdający: 2) […] ocenia rolę ks. Jerzego Popiełuszki i omawia okoliczności jego śmierci. (PP) LIX. Narodziny III Rzeczypospolitej i jej miejsce w świecie na przełomie XX i XXI w. Zdający: 1) opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997 […]. (PP)

Zasady oceniania
2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy poprawne wskazania.
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A – [Anna] Walentynowicz
B – [Jerzy] Popiełuszko
C – [Tadeusz] Mazowiecki

Zadanie 25. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.	LVIII. Dekada 1981–1989. Zdający: 3) wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia okrągłego stołu, opisuje i ocenia jego skutki. (PP) LIX. Narodziny III Rzeczypospolitej i jej miejsce w świecie na przełomie XX i XXI w. Zdający: 1) opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997. (PP)

Zasady oceniania
2 pkt – za odpowiedź zawierającą trzy poprawne wskazania.
1 pkt – za odpowiedź zawierającą dwa poprawne wskazania.
0 pkt – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
1 – F; 2 – P; 3 – P

Zadanie 26. (0–15)

	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Temat 1.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej […]; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; 3) dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny; 4) ugruntowuje potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia współczesnych mechanizmów społecznych i kulturowych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	VII. Europa w okresie krucjat. Zdający: 2) charakteryzuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej oraz przedstawia ich skutki. (PP)
Temat 2.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok	XVII. Europa w XVI i XVII w. Zdający: 3) wyjaśnia genezę i opisuje następstwa rewolucji angielskich. (PP) XXV. Rewolucje XVIII w. Zdający: 1) wyjaśnia genezę i skutki rewolucji amerykańskiej; 3) wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki rewolucji francuskiej. (PP) 1) charakteryzuje etapy rewolucji francuskiej i wyjaśnia specyfikę okresu jakobińskiego; 2) ocenia znaczenie rewolucji

	i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; 3) dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny; 4) ugruntowuje potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia współczesnych mechanizmów społecznych i kulturowych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający: 1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	amerykańskiej i francuskiej z perspektywy politycznej, gospodarczej i społecznej. (PR) XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim. Zdający: 3) charakteryzuje ruchy społeczne i niepodległościowe w I połowie XIX w. w Europie i Ameryce Łacińskiej; 5) charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie, uwzględniając udział Polaków. (PR) XXXV. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX w. Zdający: 5) porównuje przyczyny i przebieg rewolucji w latach 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim. (PR) XXXVII. I wojna światowa. Zdający: 4) przedstawia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej w Rosji. (PP)
Temat 3.	I. Chronologia historyczna. Zdający: 1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych; 2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych. II. Analiza i interpretacja historyczna. Zdający: 1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego; 2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego; 3) dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny; 4) ugruntowuje potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia współczesnych mechanizmów społecznych i kulturowych. III. Tworzenie narracji historycznej. Zdający:	XLII. Dzieje polityczne II Rzeczypospolitej. Zdający: 1) porównuje ustrój i rzeczywistość polityczną w II Rzeczypospolitej przed i po przewrocie majowym; 2) charakteryzuje politykę zagraniczną II Rzeczypospolitej. (PR) XLIII. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Zdający: 4) charakteryzuje i ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej. (PP) 3) ocenia politykę gospodarczą i społeczną władz II Rzeczypospolitej. (PR)

	1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym; 2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego; 3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.	

KRYTERIA OCENIANIA WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ

A. NARRACJA HISTORYCZNA

Funkcjonalność wykorzystania wiedzy historycznej	**Poziom argumentacji wypowiedzi**	**Liczba punktów**	**Poprawność merytoryczna**
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do trzech elementów tematu	• bogata argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	**12 pkt**	Za błędy merytoryczne będą odejmowane punkty od ogólnej liczby punktów zdobytych przez zdającego w tym kryterium (bez punktów ujemnych): **1–2 błędy** merytoryczne **(-1 pkt); 3–5 błędów** merytorycznych **(-2 pkt)**; **powyżej 5 błędów** merytorycznych **(-3 pkt)**
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzeciego	**11 pkt**	
	• bogata argumentacja do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	**10 pkt**	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	**9 pkt**	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do dwóch elementów tematu (trzeci element zrealizowany częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowany)	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	**9 pkt**	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu, zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych elementów ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego elementu tematu	**8 pkt**	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	**8 pkt**	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzeciego	**7 pkt**	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	**7 pkt**	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	**6 pkt**	
Wiedza historyczna wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do jednego elementu tematu (pozostałe elementy zrealizowane częściowo funkcjonalnie ALBO niezrealizowane)	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	**6 pkt**	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch pozostałych	**5 pkt**	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z dwóch pozostałych	**5 pkt**	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu ORAZ powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego z pozostałych	**4 pkt**	
	• bogata argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	**4 pkt**	
	• zadowalająca argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	**3 pkt**	
Wiedza historyczna nie została wykorzystana w pełni funkcjonalnie w odniesieniu do żadnego elementu tematu	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do trzech elementów tematu	**3 pkt**	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do dwóch elementów tematu	**2 pkt**	
	• powierzchowna argumentacja w odniesieniu do jednego elementu tematu	**1 pkt**	
Niefunkcjonalne wykorzystanie wiedzy historycznej w odniesieniu do całej wypowiedzi ALBO brak wypowiedzi.		**0 pkt**	

B. SPÓJNOŚĆ WYPOWIEDZI	**Liczba punktów**
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ jest spójna (logicznie uporządkowana).	**3 pkt**
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej drobne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowana).	**2 pkt**
Wypowiedź spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów ORAZ występują w niej istotne zaburzenia w zakresie spójności (logicznego uporządkowania).	**1 pkt**
Wypowiedź nie spełnia kryterium minimalnej liczby 300 słów I/LUB jest nieuporządkowana, stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów.	**0 pkt**